

Rockall- og Hattonháslættin framhald av føroyska landgrunninum:

Føroyingar hava góð jarðfrøðilig kort á hondini!

Stóri Rockall- og Hattonháslættin er eitt náttúrligt framhald av tí føroyska landgrunninum. Hetta er niðurstøðan, ið føroyskir og danskir jarðfrøðingar eru komnir til eftir áralinga kanningar, sum nú eru um at verða komnar á mál. Kanningarnar hava varað í seks ár og hava kostað umleið 35 mill. kr. Danski staturin og landsstjórnin hava fíggið tær. Nú verður so seinasta hond lögð á kanningarnar. Jarðfrøðingar meta, at føroyingar og danur við hesum kanningarurslitum hava sera góð jarðfrøðilig kort á hondini, tá tað snýr seg um at próvføra krøv okkara til stóru økini sunnanfyri.

Leygardagin kom há landska havransóknarskipið "Pelagia" á Havnina. Granskarar, sum eru við skipinum, eru við at leggja seinastu hond á nákrar fyrri Føroyar og Danmark sera týðningarmiklar kanningar. Tað snýr seg um stóru rannsóknarætlanina, ið byrjaði í 1987 og sum hefur heitið "Føroyar Rockall-verkætlanin". Endamálið við hesi verkætlan er rætt og slætt at finna fram jarðfrøðilig prógv fyrri, at alt Føroyaókið og stóri Rockall- og Hattonháslættin jarðfrøðiliga eru eitt og sama óki.

Ósemja er um, hvør eigur rættin til umrødda ókið. Bæði bretar, irar, islendingar og føroyingar/danir gera krav uppá hetta sera stóra ókið og er hetta ein av spurningum, sum verður viðgjørdur í samráðingunum

millum Føroyar/Danmark og Bretland um markið.

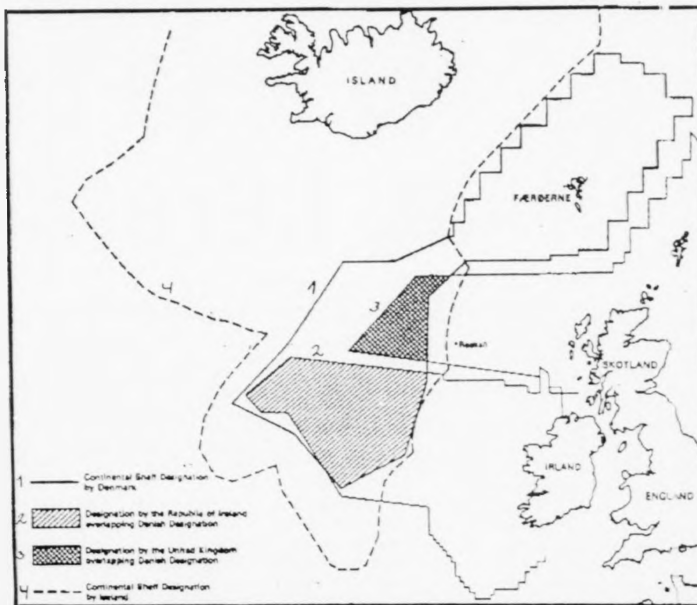
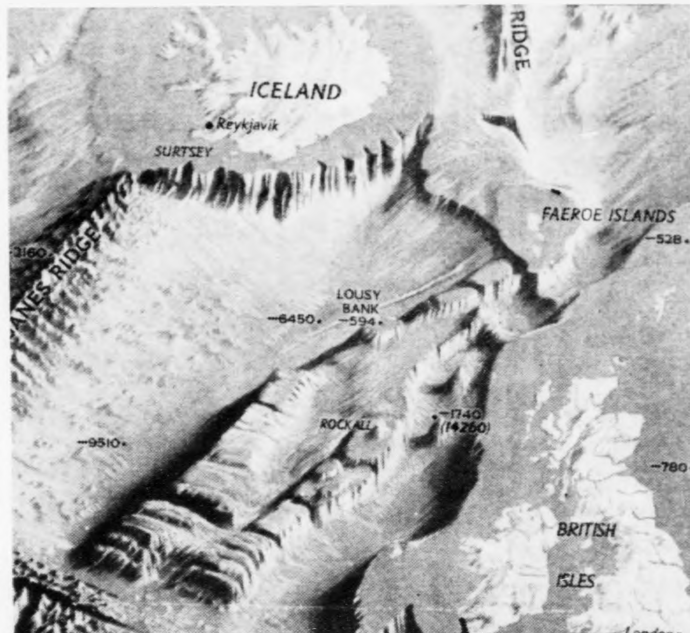
Krav galdandi í 1985

Tað var í 1985, at vit gjørdur krav upp á tann partin av Rockall- og Hattonháslættanum, sum vit halda er ein náttúrlig leinging av føroyska landgrunninum. Og fyrri at kunna prógva hetta mótevnis umheiminum hava danska stjórnin og landsstjórnin nú í nógv ár fíggið eina sera nágreiniliga verkætlan. Henda snýr seg um at kanna havbotnin og ovasta partin av undirgrundini við vónini um at finna tey neyðugu prógvini, sum vit so altur kunnu leggja á bórðið í samráðingunum við onnur lond um krøv okkara til umrødda ókið.

Talan er um at gera kjarnuroyndir av legugrytunum og teimum dýrum, sum hava lagt seg á

havbotnin gjøgnum nógv túsund ár og gera seismiskar kanningar o.a. av eitt nú faldingunum í undirgrundini og samanbera hesar á ávikavist føroyka landgrunninum og so longur suður á Rockallháslættanum.

Hetta er tó bert ein partur av tí stóra rannsóknararbeiðinum, sum verður gjørt um bórð á hálandska rannsóknarskipinum. Talan er eisini um vittevnandi kanningar av øllum økinum millum Grønland og Skotland. Hetta er eisini eitt sera áhugavert óki, tí her mótast heitu og kóldu streymarnir og hava helst gjørt tað í nógv túsund ár. Við at kanna legugrytúð (sedimentini) á havbotninum kunnu vísindamennirnir gera sær eina mynd av, hvussu eitt nú streym- og vatnviðurskiptini annars hava verið, hvussu bygnaðurn er í teimum ovastu legu-

Hetta kortið sýir okkum krøvini hjá Føroyum, Onglandi, Írlandi og Íslandi til stóra ókið sunnan fyri 1. er føroysk-danska kravið, 2. er írsku, 3. er bretska og 4. er íslenska. Svarta og gróa ókið er har bretska og írsku kravið er tað sama sum føroysk-danska kravið.

grytisløgunum omanfyri sjálvt basaltið ofsr

Rugvismiklar kanningar

Samantikið snúgva kanningar seg bæði um

Hálandska rannsóknarskipið "Pelagia" er sera vælútgjørt til vísindaligar rannsóknar av hesum slag. Her er Morten Sparre Andersen á brúnni saman við hálandska starvsfelaga sínum Ijeerd Van Weering, sum er ikki sørt hugslíkin at ut kanna økini kring Føroyar MýnaJan

undirgrund, havbotn, djóraleivdir á havbotninum, hita- og streymviðurskipti oam, sum er vert at kanna á stóru havleiðunum í Norðuratlantshavi.

Morten Sparre Andersen, jarðfrøðingur á DGU (Danmarks Geologiske Undersøgelser) er ein av vísindamónum, sum er við í hesum kanningum. Hann sigur, at tað er sera áhugavert at siggja, hvussu reint havumhvøvið er við eitt nú Føroyar. Tað vísir seg, at umhvøvið er tað sama í dag sum tað hevur verið í langar tíðir. Tað hevur sumi so verið heilt uttan avirkan av mannaahønd, nákað, sum helst er

Pelagia er bert tvey ára gamalt. Tað hevur gjørt nógvur kunningar kring Føroyar.

eindóm.

Framhald

Arbeidsuppgávan hjá Morten Sparre Andersen og starvstølgunum hansara á hesum rannsóknartúrnum norðan fyrri og

sunnan fyrri Føroyar er at finna prógv fyrri, at Røck alhálettin er ein naturligt framhald av feroyska landgrunninum.

Men hvussu nógv prógv hava teir so funnið higartil?

Morten Sparre Andersen: Tað finnur ongantíð endaliga sannleikan, men vit halda, at vit hava funnið so nógv prógv, at tað skuldi verja nógv meira til at verja sannførandi at frá einum jarðfrøðiligum

frøðingi. Eg havi ikki átt átt prógv eru einu og einu. Tað hevur kannað gartur um er aðgaur fara tað at eina nýkur 13 ár til at viðgera allar uppvísingar. Morten Sparre And-

ersen heldur, at tað heita tilfarir er sera gótt mál at brúka í samráðingunum við aðrar viðvísandi marknaðarpartar.

jan

I gjár hevði Marita Petersen, lögmaður kunnandi fund við nevndina, sum samráðist við bretar um markid. Á fundinum varð tosað um st. øðuna í malinum og hvussu fjarist skal fram undir næsta samráðingartúrnum, sum verður í London í oktober. Her eru fyra av limunum í nevndini: Halgr W. Poulsen, Danjal Nolsøe, Marlin Heinsen og Morten Sparre Andersen. Myndjun.

EEC og Farec-tølini ikki skeiv

– bert ikki so fullfíggaði sum okkar, sigur Edmund Joensen, stjóri á Rækjuvirkinum á Oyri í viðmerking til grein okkara seinasta leygardag um føroysku EEC-kvotuna fyrri pilkaðar rækjur

Tað skal vera langt frá mær at siga, at Farec-tølini eru skeiv, sumgreinin kanska kann benda á.

Vit vita, hvussu nógv vit senda av landinum mánaða fyrri mánaða, dag fyrri dag, og sostatt eisini til eina og hvørja tíð, hvussu nær vit eru tvey túsundtonga-lofunum. Óðrvisi truplari er hjá EEC at halda skil á nýggjastu tølunum. Hetta stendist

millum annað av, at ógvuliga stórir partur av útlutningi okkara kann liggja á frigoyslu í longri tíð, áðrenn vørar endar hjá endaliga keyparanum og harvið EEC-skrásetu.

Edmund sigur, at tíkið er higartil í ár imóti umleið 2.840 tons, sum í lídnari vøru verða millum 900 og 1.000 tons, og seinna árhálva plagar ikki at vera

slakari enn fyrra, heldur betri, hóast einki ár er líka. Um skrásetingina hjá EEC, sum millum annað eisini er kelda hjá Farec, sigur Edmund Joensen, at hon valla fær verja óðrvisi, og sum so ikki nýtilig at halda seg til dag fyrri dag. Hesum kunnu vit sjalvir halda skil á og gera tað, sigur Edmund.

Um tey góðu 2.000 tons-

mi, vit sendu til EEC í fjór sigur Edmund, av honum kunnugt vøru ongantíð meira enn 12-1300 av teimum EEC-skrásett, og leggur afturat, at koma hesi tøl fyrri ein dag og verða rættað í ár, er kvota okkara fyrri 93 longu brúkt.

Edmund enda viðmerkingina við at staðfesta týðingina av kunnandi marknaðararbeiði og at parturin

hjá Farec ikki liggur eftir í so máta

Griffilin

TEXAS INSTRUMENTS
Roknimaskinur til einhvonn tørv

Eldru flokkarnir í fólkaskúlanum:

TI-30 stat

195,-

Klassískur 54 matematiskar og statiskar funktiónir

TI-30 X

249,-

Matematikk og statistikk rokniart við brotrökning

349,-

TI-40 Galaxy X

Til rættingar við størri áhuga fyrri matematikk og til studentaskúla og HF.

Student og HF

TI-35 X

349,-

Hin rætta til matematikk, datalogi, hugtöl og rættisvísir

TI-68

595,-

Frankóni matematikk rokniart við formu programmering, 254 funktiónir

Hægri skúlar og vinnulívið

TI-85

1.675,-

Grafikk-rokniart til framkomma rokning, innvið teknikk, vísindi og verkfrøði

BS-II

595,-

Frankóni finans-rokniart v/mathematikk

HYGG HER! Allar Texas roknimaskinur hava 2 ára ábyrgdarvættan

Bið um tilboð við keyp av størri nøgdum

Griffilin
SMS - TLF. 10840